

ANMELDELSER.

SVENSKA FÅGLAR EFTER NATUREN OCH PÅ STEN RITADE AF M. OCH W. VON WRIGHT. MED TEKST AF PROF. EINAR LÖNNBERG.

(Ivar Baarsen, Stockholm 1917).

I Tidsskriftets Aargang 11 S. 176 omtales det udsendte Prøvehæfte; der er nu kommet ialt 5 Hæfter, og man kan danne sig en Forestilling om Værket. Billederne af Fuglene i Farvelitografi paa Foliotavler fremtræder overordentlig klart og smukt, saaledes at Enkelthederne kommer frem, og den ypperlige Gengivelse af Fjerklædningen fuldt ud kommer til sin Ret; det er vel næsten saa godt, som den Slags Ting kan blive. Et Savn er det selvfølgelig, at der kun er et enkelt Billede af hver Art, men herved er jo intet at gøre.

Professor Lönnbergs Tekst giver alt, hvad der med Rimelighed kan forlanges. Der lægges mindre Vægt paa Fuglenes Beskrivelse, medens deres Udbredelse og Livsforhold udførligt behandles. Fuglenes saavel svenske som systematiske Navne forklares indgaaende. Det er en Fornøjelse at læse, hvad Professor Lönnberg beretter om de svenske Fugle, og Teksten præges af, at den er skrevet af en Mand, der ikke blot kender Litteraturen, men ogsaa i Værket har nedlagt en stor Del af sine egne Erfaringer.

O. H.

OM STORKENS FÖREKOMST I SKÅNE. AV WALDEMAR BÜLOW.

(Ystad 1917).

I mit lille Arbejde »Storken (*Ciconia alba*) i Danmark« i »D. o. F. T.« 1917 har jeg i en Fodnote hentydet til, at »Skånes Naturskydsforening« havde indsamlet Oplysninger om den hvide Stork i Skaane. Dette Arbejde foreligger nu af Redaktør Wald. Bülow i Lund, dels i Foreningens Aarsskrift for 1917, dels som et selvstændigt lille Hæfte (pp. 1—32).

Det er en Fornøjelse at læse dette lille Arbejde, der meget indgaaende behandler de enkelte Reders Historie, saa vidt som det er lykkedes at faa denne oplyst. Forf. antager, at det er meget faa beboede Reder, som ikke er kommet med i Skriftet, og dette er ogsaa særdeles sandsynligt, idet der i 1917 kun fandtes 34 Reder med Storke (hvoraf kun 25 med Unger) i Malmøhuslen og Kristianstadslen, og Storken altsaa allerede er saa sjælden, at det vil være usandsynligt, at nogen beboet Rede bliver overset ved en saa omhyggelig Undersøgelse, som Redaktøren øjensynligt har anstillet. Jeg skal her gengive Forf.s Oversigt over det vundne Resultat: »Ovan lämnade uppgifter bestyrka den almänna uppfatningen att storken såsom häckfågel i Skåne med åren allt mera avtagit i antal. Av meddelandena fremgår att i provinsen funnos 1917 endast 34 av storkar bebodda bon, därav 29 i Malmöhus och 5 i Kristianstads län.

Ungar utkläcktes i 23 av bona i Malmöhus och i 2 av bona i Kristianstads län. Inalles utkläcktes i år 79 ungar, därav 74 i Malmöhus og 5 i Kristianstads län. Sammanlagde antallet storkbon i Skåne, vilka under alla, några eller något av de senaste 10 åren varit av storkar behodda uppgår — såvitt jag därom lyckats inhämta uppgifter — till 67, därav 51 i Malmöhus og 16 i Kristianstads län.«

Som man vil se, stemmer dette ganske oyerens med det Resultat, meget sørgelige Resultat, hvortil jeg kom efter Undersøgelserne her i Landet i 1911—12 og 1915. Storken synes efter dette at være dødsdømt i Sverige-Danmark. Bülow's Arbejde ledsages af fem Fotografier af Storkereder i Træer o. l. Steder; af disse viser et Par, hvor interesseret endnu nogle Ejere af Storke heldigvis er; jeg skal her anføre en af disse Storkereders Historie: »Sedan mera än 60 år tillbaka finnas storkbo vid Hyby gård. Till en början var det beläget i en gammal ask, men då detta träd höll på att förtorka, flyttades boet över till en i närheten stående större pil. Då även denna efter en del år höll på att skatta åt förgängelsen, lät gårdens dåvarande ägare öfverste kammarjunkaren frih. W. Wrangel von Brehmer för storkarnas räkning uppföra en grundmurad pelare, troligen för sitt ändamål enastående i vårt land. På denna pelare ha sedan dess storkar bott år för år och tyckas trivas där utmärkt.«

Den store Koloni af Storke i Orup, som omtales af Sv. Nilsson 1858 (nævnt i mit Arbejde p. 73) beskrives saaledes: »På Orups gamla gods har sedan mycket lång tid tillbaka bott storkar. Enligt flera uppgifter skulle för ett 40tal år sen »20—25« (!) storkbon ha funnits å gamla avsågade träd i den till gården hörande märkliga almskogen. Uppgiften beror naturligtvis på förväxling med häger. Såvitt jag kunnet få tillförlitlig uppgift fanns det i almskogen för ett 30—40-tal av år sedan ett enda storkbo, uppe på en avsågad alm.« Da Sv. Nilsson omtalar Kolonien omständeligt, vilde det være af Interesse at faa undersøgt, om der her har eller ikke har været en Skovkoloni af Storke.

Det anses vist oftest for givet, at Hanstorken kommer først om Foraaret, for som god Ægtemand at ordne Boet lidt til Madammens Ankomst; hvorvidt dette er Tilfældet trænger til nærmere Undersøgelse; følgende lille Iagttagelse er i hvert Tilfælde værd at lægge Mærke til i denne Forbindelse: »Lantbr. Per Persson, som följt sina storkar med ett märkligt intresse, anför att storkmamman oftest kommer några dagar före pappan. Under ett par år har han iakttagit att en halt stork kommit först av makarna. Och vid parningen har han lätt kunnat konstatera att den halta var honan.«

De elektriske Ledninger har i Skaane som her i Landet ofte forvoldt Storkes Død.

Om Efteraaret træffes endnu i Skaane ret store Flokke af Storke, umiddelbart før Bortrejsen finder Sted; oftest er dette Flokke paa 20—30 Stkr., meget sjældent nu over et halvt hundrede Stykker.

Nedenfor har jeg sammenstillet Antallet af store Unger¹ i de skaanske Reder i 1917 med Antallene fra danske Reder i 1915. Man ser, at der disse to Aar ikke synes at være nogen særlig stor Forskel mellem det gennemsnitlige Antal Unger pr. Rede i Skaane og her.

Antal Unger pr. Rede	I	II	III	IV	V	Kvotient (Unger pr. Rede).
Antal Reder i Skaane 1917..		6	11	6	1	3.08
Antal Reder i Danmark 1915	1	24	51	36	4	3.16

Forf. angiver, at om den sorte Stork som Ynglefugl i Nutiden i Skaane, har han ikke kunnet faa nogle sikre Oplysninger.

Der kunde være Anledning til her at medtage adskilligt mere fra Hr. Bülow's Arbejde, men da dette vilde føre altfor vidt i denne Anmeldelse, maa jeg henvise de interesserede Læsere til selve Aastedet; man vil ikke fortryde at anvende lidt Tid der.

Å. VEDEL TÅNING.

¹ Som altsaa maa formodes at være blevne flyvefærdige; Beretningen omtaler dog ikke dette nærmere.